

SZENTES ÉS VIDÉKE

POLITIKAI LAP

A CSONGRÁDVÁRMEGYEI GAZDASÁGI EGYESÜLET HIVATALOS KOZLÖNYE.

Megjelen **vasárnap** az **csütörtökön**.
Előfizetés ár: 20 fillér.
Nagyedre 3 korona 50 fillér. félre 5 kor. Egész évre 10 kor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Görög-udvar,
hová a késiratok címzendők

Hirdetéseket és nyilttíri közleményeket
a kiadóhivatal
méréselt áron számít fol.

Csak alázatosan!

Kedden délelőtt újból kinyitlak a parlament kapui. A hosszú nyári szünet után a kipihent és a nyaralásban nekigömbölyödött honatyák ellepik a folyókat, kezdődik a vásár.

Nagy isten! Micsoda zenebona lesz ebből az idej kampányból. A szilaj szvendelmek sustorgó menykövei micsoda erővel fognak lecsapni az áruló és elvtagadó kormányra. A megcsalattatás, félvezettség kegyetlen keserősége milyen elemi háborúkat, tomboló harcokat fog eredményezni. A megkerített és lealázott nemzeti érzésért micsoda véres bosszút fognak állani a becsületes hazafiak. Ahátunk borsózik a pusztá gondolatra, hogy **Wekerle Sándor** és társai milyen elhanyagés szegyekezéssel fogják elhagyni azokat a székeket, amelyekhez görcsösen ragaszkodtak.

Képzhetd-e másként, mint, hogy így lesz? Hiszen ez az elmúlt nyár annyi árulást, annyi elvöládást, annyi szegyet, vereséget és gyalázatot hozott reánk, hogy ha a parlamenti ellenzéknek történetesen marcipán vagy mézeskalács volna a szive helyén, akkor is dühös fenevadként kellene elégtételt követelnie a nemzetet ért számos lealáztatásért. Nem tudjuk egy sorban előszámálni a nemzeti ügy vereségeit és csak egypár olyan dolgot említünk, ami nagyon is elég ahhoz, hogy az önézet és tisztesség érzését forpontra hevítse.

A nyári szünet alatt veszejtették el véglegesen a bankkérdest. A meleg hónapokat használták föl a választói reform teljes meghamisítására. A nyáron aszalták meg a fúzió kérdését, amely egyértelmű a függetlenség-izme teljes és tökéletes letörésével, elárulásával és megsemmisítésével. A vakáció napjait használták föl arra is, hogy alázatos koldás-módrá boruljanak le Bécsben és kikönyörögjék a bécsi generálisok szives és kegyes engedelmét arra, hogy háromszor akkora arányban emelhessek föl a katonai létszámot, mint ahogy első ízben tervezték. És ugyancsak a nyár árálta meg az ujoncemelésről szóló javaslatot Bécsben annyira, hogy most már nincs egyéb hátra, mint a hadvezetőség javaslatát elfogadni, megpecsételni és beleírni a magyar törvénykönyvbe.

Semmi más nem történt ezen a hosszú és csöndes nyáron. Csak a

törvényhozásnak díktáltak egy kicsit Bécsből, csak meghamisítottak mindent, ami még egy kissé igazi volt és csak letagadták a napot az égről. Ezért is nem volt nagy meleg az idej kánikulában.

Ennyi vereség, veszteség és szegyehez ma hozzákpcsolják a patriárka-választás arcpirító skandalumát is. A szerbek már úgy játszanak velünk és úgy rugdalnak belénk, mintha egyenesen azt akarnák, hogy az egész világ könnyezzen a gúnys kacagástól. A magyar államörjást egy tacsó szalmazsállal piszkálja az orrán és a kormány ezzel a szemtelenséggel szemben tétlenül áll, nyomorultan és tehetetlenül.

Ilyen körülmények közt és ilyen események után nyilt meg kedden a parlament. Égzngés és ciklonnal vegyes villámjárás lesz benne bizonyosan. Mert a szolgálalkúság és meghunyászkodás bizonyos határon belül felbőtheti a békeszeretet és a guvernementális érzék nyugodtságát és mímeheti a nyugodt vérmérséklet érényeit. De ezeken a határokon messze túljutottunk immár. Államunk tekintélye, komolysága és nemzeti becsületünk az, ami most már kockán forog. És amikor ezek a nagy kincsek kezdenek veszendőbe menni, mikor akár a kormány tehetetlensége, hatalomhoz való beteges ragaszkodása, akár ellenségeink lékevesztett gyűlölete már ezeket a kincseket kezdi elrabolni, akkor a magyar nemzet képviselői bármily gyengék, bármily kishitűek, bármily megalkuvók is különben, talpra állanak.

Vajon állanak-e? Ezek? Megmozdítják a kisujjukat? Ahogy mi ismerjük és ahogy ma már az egész ország is ismeri őket, a fűltük bojtját sem fogják megmozdítani. Eljenezni fogják a kormányt. Alázatosan hajlongani fognak a hatalom emberei előtt. Rabszolgálalkú emberek módjára hízkelni fognak és dicsérni minden árulást, minden csalást, hazugságot és nemzetárulást.

Villámokat és égzengést várunk ettől a parlamenttől? Ne várjunk, ha nem akarunk keservesen csalódni. A hízkelésnyákja fog csorogni nyakairól. A számonkérés haragos villámai pedig nyugodni fognak.

Csitt, mert meghallja a Király. A szocialdemokrata párt hétfőn este békes és unépeleves tüntetést akar rendezni a fővárosban. Tömegeinek fölvonulásával és töme-

gekben rejő akarat demonstrálásával a parlament összehúléének előestéjén kifejezett kívánalmának, hogy a politikai vakmerőség, melyet a kormány az általános választói jog cinikus meghamisításával megkísérel, visszatetszt és haragot keltett a munkásosztályban. Az időpont amelyet e tüntetésre kiválasztottak, valjuk be, teljesen indokolt és helyes. Indokolja egyfelől az, hogy a jogfosztásban és ígértek meghamisításában egyaránt kiváló parlament másnap készült összehúlni a nyári hosszú pihenő után, de másfelől indokolja az is, hogy a király Budapesten tartózkodik. Semmi kétség, hogy az utca tüntetésének egyik legfontosabb célja az volt, hogy a tömegek szava elhasson a koronás király fülehez és hogy a közvélemény igazi akaratáról odafont is tájékozva legyen az, akit a hivatalos politika és az osztályuralom mai megámasztói hamisan, a valóságunk meg nem felelően tájékoztattak Magyarországi igazi akarata felől. A tüntetés tehát — a kettős szempontból — indokolt, sőt erkölcsi szempontból is helyes törekvés volt. Egy nagy és következményeiben igen mélyreható hazugsággal szemben az egyetlen rendelkezésre álló eszköze ez a tömegeknek.

Annál meglepőbb, vagy inkább annál érthetőbb, hogy a hatalom kezelőit a tüntetés hírére kirázta a hideg. Az időpont sokkal kellemetlenebbnek tetszett előttük, mint maga a tüntetés. Minden áron és minden módon újat akarták állítani a hangnak, amely az utcákon felharsan és elrepül a királyi lakosztály ablakáig. A hazugság és ámsítás megremült arra a gondolatra, hogy a korona meg találja érteni, hogy amit tanácsoltak neki, az ámsítás volt. Ezért ádatott ki a rendőrség kemény tiltakozása a tüntető körmenet megtartása ellen és ezért kellett egész hétfőn este rettenetie a főváros lakosságának, félnie, hogy a kiélezett ellentétek keserves és borzasztó jeleneteket fognak előidézni.

A plurális választói jog ellen megindul a küzdelem. Megindul minden vonalon és minden tisztességes eszközrel. Erre el kell készülnie úgy a kormánynak, mint a rendőrségnek. Nem szabad azt gondolniuk, hogy a fölvilágosodott munkásság és a polgárság szó nélkül fogja tűrni azt a nagy szédelgést, amelyet ellene és politikai akarata ellen elkövetni akarnak. Az ország népe nem fogja összetett kezekkel nézni, hogy pusztá hatalmi tébolyból a királyi trónbeárad világos és félre nem magyarázható szavait meghamisítják és osztályuralmi érdekéből olyan helyzetbe vigyák bele a koronás királyt, amelyben úgy jelentkezik, mint aki svavát meg nem tartja. A királyi trónbeárad általános választói jogot igért. Minden fentartás, minden kényszer és hivány ferdebb, korrétes nélkül. Akik most a plurális választói jog

sámára akarnak tőle szentesítést ki erőskölni, azok nemcsak saját ígéretük ellen eszelekesznek, de azt a gonosz tanácsot adják a koronának, hogy ő is segítse meg ígretét.

A helyzet, amelybe ezzel a kísérletezéssel, a királyi szónak e megkieérelt elferdítésével sodorják az országot, keserves és hatásaiban kismámíthatatlan helyzet. Mindenesetre jóval nehezebb, kritikussabb, mintsem hogy egy rendőri ukázsal ki lehetne szedni a mérgefogait. Még akkor sem lehetne, ha es a rendőri ukáz a törvénynek megfelelő. Pedig nem felel meg. A rendőrségnek nincs joga betiltani olyan ünneplés átcal manifesztációt, melynek békés lefolyásáért a vezetők felelősséget vállalnak. Alkotmányos országokban valahogyan csak ki szabad törnie a tömegek hangulatainak. A rendőrség éppen arra való, hogy a kitérésceket a rendelkezéseibe szorítsa vissza. Ez a visszasszorítás pedig nem brutális, kanászos vagdalkozás munkája, hanem a tömeggel való bánni tudás mestersége.

Kétségtelen, hogy a budapesti államrendőrség jogtalanságot követett el akkor, amikor a kétfőn estére tervezett tüntetést betiltotta. Joga nem volt hozni semmilyen. Talán oka? — Oh, az volt. Nagy oka volt. Elvégre nagyon nagy hatalmi érdekek fűződnek ahhoz, hogy a most budai várpalotájában lakó király mindvégig megmaradjon abban a hitében, hogy a mai kormány csak igazat mond neki, csak az igazi népakaratóról tájékoztatja és csak az igazi köznévelmény kívánásának ad kifejezést a király előtt. Ettől a vélemtől és annak megingathatalanságától függ a kormány és többségének, az egész feudális érdekszövetségnek jövője. Ettől függ további uralma, ettől a neki jóleső hazugságok további háborítlan és zavartalan rezsimje. Ezért tiltották be, törvény és jog ellenére, a fővárosi munkásoknak mult hétfőn estére tervezett laklyas manifesztációját: ositt, mert meghallja a király!

A mezőgazdasággal foglalkozók biztosítása betegség esetére.

(Vége.)

A mi most mar általában a cselédek, valamint munkásoknak és kiszádkának betegségek esetén nyújtandó segítség mértékére és minőségére vonatkozik, elfogadhatjuk a betegségeknek is azokat a megkülönböztetéseket, melyeket az 1900 évi VI. t. c. a balesetekre s az eseteknek megfelelő segítségére tett. Múltan a törvény azon intézkedése, mely a baleseteket az idő szempontjából négy, a baleset mértéke szempontjából pedig hét kategóriába osztotta, a gyakorlatban is bevalt, ez a betegség esetére való biztosítás is fentartható, mert a mint van olyan baleset, mely nem okoz teljes munkaképtelenséget, ugy van olyan betegség is, melynél a munkás előbbi munkájának a felét el tudja végezni. Ily esetben tehát igénye van a munkásnak az ingyenes orvosi gyógykezeltésre, valamint az ingyenes gyógyszerre, de nincs igénye a táppénzre.

Természetes valami, hogy a tagsági díjak a betegség esetére való biztosítás behozatalával tetemesen fölemelkednének, mert hiszen a betegség aránytalanabban gyakoribb vendég a mezőgazdasági cselédeknek és munkásoknak, mint a baleset. Hogy milyen nagy legyen ez az összeg, ez már nem közgazdasági, hanem tisztára matematikai kérdés.

A betegség esetére való biztosítás behozatalával azok a különbségek, melyeket az 1900. évi XVI. törvénycikk a tagok között tett, megsemmínnének. Mert hiszen azok a jogok, a melyeket a törvény a baleset bizto-

sításon kívül például az első és második csoportbeli tagoknak biztosít (rendes haláleseti segítség, rendes rokkantsági segítség és nyugdíj), tulajdonképpen a betegség esetére való biztosítás egyes esetel, s ezeket a még megalkotandó betegség ellen való biztosítás előhírnökinek kell tekintetünk.

A biztosításnak a betegség esetére való kiterjesztésével nagyobnodnia kell természetesen az állami támogatásnak is. Így az eddig állami hozzájárulás emélen fizetett 200 000 korona is fölemelendő pontos matematikai számadás alapján, mely bizonyára ennek az összegnek tisztesesét is megkövetel. Ez az előbbihez képest nagy összeg, talán 2,000 000 koronánál is több, azonban olyan befektetés, mely tisztelesen is visszatérül időre az állam javára, mert hiszen ezzel a hozzájárulással munkaképtesség és az állami adójövedelem alapnyáivá tesszük azt a sok mezőgazdasági munkást és cselédet, a kiket betegségük hiányos és fogyatékos gyógykezeltése folytán el kellett vesztetünk.

A mi a betegség esetére való biztosítás szervezetét illeti, az Országos Gazdasági és Munkás- és Cselédsegítőpénztár mostani keretét megfelelően bővíteni kell majd. A harmadfokú főlebbvitel sem lesz meghagyható a földmíveléstudyi minisztérium egy ügyosztályánál s részben a decentralizáció is elkerülhetetlen lesz. A helyi bizottságok talán meghagyhatók volnának, de a törvény intenciója szerint ezeket valóságos elsőfokú hatóságokká kellene tenni, melyek megalakításánál meg kell adni a gazdasági eselédeknek is azt a jogot, a melyet eddig csak a tagok, munkások, kiszádkák s az a csekély számú gazdasági cseléd, kiknek módjában állt a tagok közzé belépni, gyakoroltak.

A harmadfokú felebbvitelt a földmíveléstudyi minisztérium helyett a Budapestben székelő középonti hivatal, a jelenlegi Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegítőpénztár látná el. Az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegítőpénztár jelenlegi ügyköre a másodikfokú elintézés megyekkénti decentralizálható pénztárak hatáskörébe tartozna, a minnek egyik legnagyobb előnyétl irhatjuk azt, hogy az ellenőrzés könnyebbé válna, az ügyek elintézése meg lenne gyorsítva és az intézmény működéséről a legszelesebb népretek is tudomást vennének.

Ha a betegség ellen való biztosításnál is elfogadjuk azt az alapelvet, hogy csak a eselédék biztosítása kötelező, s eskis ezek biztosítási díjat fizetl a munkaadó, ugy a betegség ellen való biztosítás leghehelyesebb megoldása az, ha az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegítőpénztár intézménye a már elmondottak alapján kiterjesztetik. E mellett szól a két biztosítási ág kettéválasztásának nehézsége, az Országos Gazdasági Munkás- és Cselédsegítőpénztár jelenlegi szervezete, mely jelen alakjában is az első és második csoportbeli tagoknál megette az első lépést a betegség ellen való biztosítás fele (az 1900. évi XVI. törvénycikk 18. és 20. szakasza és az 1902. évi XIV. törvénycikk 8 szakasza). E mellett szól a takarékoság elve is, mely szerint egy hivatal föntartása bizonyára kisebb mint kettőé, e mellett szól az a eszelecségi elv is, mely szerint ha a betegség ellen való biztosítás a már megszokott és megtanult formai szabályok alapján lép életbe, ez könnyíti és egyszerűbbé teszi az igazgatást és valószínűbbé teszi azt, hogy az új biztosítási mód a munkások és kiszádkák körében is minél jobban fog elterjedni.

A mezőgazdasági munkások, cselédek és kiszádkák e tekintetben nehéz és tarthatatlan helyzete és mezőgazdasági egészségügyünknek elhanyagolt állapota parancsolóan sürgeti a betegség ellen való biztosítás mellobbi megalkotását.

Szentes város polgármesterétől.

Figyelmeztetés.

Figyelmeztetem a városi és tanyai lakosságot, hogy akik akár helyből, akár vidékről bort — mustot —

vásárolnak, ezt a városi fogyasztási adóhivatalnál (Petőfi-útca) azonnal bejelentések, mert a hatóság szigorú ellenőrzést gyakorol, az eltitkolást a fogyasztási adó nyolcszoros összegéig terjedő bírsággal fogja büntetni.

Szentesen. 1908. évi szept. hó 21.

Dr. Mátéffy Ferenc,
3—1 polgármester.

Ujdonságok.

Szentes, 1908. szeptember 24.

Az ellenkoalíció. Az általános választói jog kiküzdésére szövetségre lépő pártok folyó hó 27-én a fővárosban gyűlést tartanak, amelyen az ellenkoalíció megalakítását kifogják mondani. Ezen a gyűlésezen a szociáledemokrata párt, a nemzetiségiek, a földmives párt, a magyar országos parasztpárt, a radikális polgári párt és a nyugat-magyarország radikális párt élnökük és titkáruk által lesznek képviselve. A koalíció, mely ezek szerint, a nemzetiségiek kivételével csupa olyan pártból alakulna, melynek ez idő szerint a parlamentben képviselőit nincsen s amelynek címe: választójogi szövetség lesz, megválasztja az élnökséget és a tisztikart, azonkívül választ egy vezérő bizottságot, amelyben minden egyes párt egyegy tag által lesz képviselve. Ez a vezérő bizottság október első felében Budapeston központi gyűlést fog tartani, amelyen — a tervezők számítása szerint — mintegy ezer földmives és gazda vesz majd részt az ország különböző vidékeiről.

— Az ipartörvény revíziója a szegedi kamarában. Nagy érdeklődés mellett kezdte tanácskozását vasárnap délelőtt az az értekezlet, melyet a szegedi kereskedelmi és iparkamara az új ipartörvény-tervezet tárgyalása érdekében hívott össze a kerület kereskedelmi és ipari érdekeltiségeinek köréből. A kerületi értekezleten az ipartestületek, kereskedelmi társulatok és vállalatok részéről mintegy 100 vidéki kiküldött vett részt, köztük a szentesi ipartestület és kereskedőgyűlést által kiküldött képviselő is. A tanácskozást Szarvady Lajos kamarai elnök hatóságos és nagy tetszéssel fogadott beszéddel nyitotta meg, melyben utalt azokra a nagyfontosságú okokra melyek az ipartörvény reformálását szükségessé tették és kiemelte jelentőségét az érdekeltség tárgyalás, megfontolt véleménynyilvánításnak, mely minden esetre figyelembe kell hogy részesüljön az illetékes ténnyezőknél. Perjesy László kamarai titkár adta ezután elő a tárgyalás beosztásának tervezetét és a tanácskozási ügyrendet, melyet az értekezlet elfogadott. Ezután az esztályok kezdtek meg üléseit, melyek közül kettő: a kisipari valamint a gyáripari a délelőtti folyamán, kettő pedig: az engedélyhez kötött ipari valamint a kereskedelmi, a délutáni folyamán tartotta tanácskozását. — A törvénytervezet 817 §-ra terjedő rengeteg anyagát egy osztotta be a kamara, hogy annak minden fejezetét legkelebb egy osztály, a legapróbb részletességgel letárgyalja, minden osztály e mellett a tervezet többi részéből is megvitatta az érdekeit közelebbről érdeklő intézkedéseket. A délelőtti tárgyalás elején úgy Perjesy László titkár, mint Szabó Gyula II. titkár hosszabb előadásban ismertették a tervezet irányelveit és azokat az ál-

talános kifogásokat, melyek — a részletektől eltekintve — mindenkéltől szembőlők. Ezeket tetrazéssel fogadták az osztályok és egyhangú lelkesedéssel tették magukévá. Ezután következett a tervezet szakaszonként való tárgyalása. Míhöz anyagot jórészt már a testületek által előzetesen beiktatót megjegyzések is szolgáltatottak, de igen sok szóbeli vita is folyt le a tanácskozás folyamán fölvetett eszmék fölött is. A tanácskozások vasárnap és hétfőn egész nap folytak és csak a gyáripari, valamint az engedélyhoz kötött ipari osztályok tanácskozásai nyertek szünetet a folytatás, míg a kisipari és kereskedelmi osztályok ülésait kedden délelőtti folytatták. Egy hétfői üdönzésük saájá keretében lehetetlen teljesen beszámolni a tárgyalás részleteinek óriási tömegével. E helyett legközelebb közölni fogjuk azokat a főbb elvi megállapodásokat, melyeket az értekezlet a keddi záróülésén szövegbe megvéglegesen.

— Hiábavaló rendeletek. A Cunard visszavándorló magyarokat szállít Fiumába. De hajói előbb kikötnek Triesztben, ott osztják ügynökké összefogóssák a visszavándorlókat s jegyzéket vesznek róluk, miután a visszavándorlókat a s t r a rakják s így jönnek Fiumába az éjjeli vonattal. Ezt szövezték a lapok, interpelláló is történt s 1907. november elején a belügyminiszter kijelentette, hogy r e n d e l e t e t adott ki s a hajók előbb Fiumát, fogják ezután érinteni. Dehogy tették, tovább is Triesztbe mentek. 1908. januárban ismét szóba került a d o l o g s akkor egy félhivatalos nyilatkozatot köztét, hogy A n d r á s s y belügyminiszter taviratilag intézkedett már. Ismét nem jöttek a hajók Fiumába. 1908. júniusban jelentette ki utójjára a belügyminiszter, hogy most már rendet csinál. De azért legutóbb a vasárnapi lapokban megint olvashattuk, mint minden hónapban kétszer, hogy a hajó előbb Triesztbe megy. Tehát tíz hónap alatt nem tudott érvényt szerezni a belügyminiszter saját akaratanak, sőt mi több, saját eszméjének. A Cunard-hajók nem jönnek direktre Fiumába. A Cunard nem veszi komolyan a kormány intézkedéseit, amint nem is vett komolyan soha egyetlen rendeletet sem. Például a másik eset. A belügyminiszter elmondta beszédében, hogy a Cunard csupa magyar visszavándorlót szállít s csak a megengedett kikötőket érinti. A Cunard pedig hozta vidamán az elszárvándorlókat s becsavarogta 22 nap alatt a félvígyot. S ugyan van-e az új kivándorlási törvényjavaslatban pont, mely más jóvót ígér? Ellenkezőleg, a Cunard felől még az a parányi félgyelet is elvész, ami eddig volt. Pedig ahogy a fentebbi esetek igazolják, eddig is kevés volt.

— Viaskodás az örülte. G a c s á r i K i s János 82 éves, mindenszent lakos négy év előtt elmebajorodott lett. Aféle csendes örület borult reá, nem bántott senkit, rendszeresen dologra járt és munkáját szorgalmasan végezte. F. hó 17-én azonban fölöttűt családjának, hogy az öreg kaszát ragadott, kirohant vele az útra, ott térdre borulva, hangosan imádkozott, majd visszarahotta a házba, ami csak kezügyébe esett, minden tört, zuzott. Aztán nekiment a vad erővel öreg feleségének és előtérte a balkaját, meliőt őbben megakadályozhattak volna. G y a p j a s Sándor sietett az asszony védelmére, de vesztette, mert a dühöngő ember akkor vaslapot kapott fel és úgy vágta vele fejbe Gyapjast, hogy rögtön elborította a vér. A megremült család ekkor hatóságai segítségét kért a dühöngő ember megfékezésére. T á b i t János hadnagy,

Seres Ferenc rendőrkapitány és T ó t h János rendőrtizedes, P i t y Sándor dr. közegei orvossal osahamar a helyszínen voltak. Ahogy azonban az öreg Gacsári jötték látta, berohant az istalába és onnan tégladarabokkal védekezett, hogy meg ne közelíthessék. Egy tagladarab T á b i t hadnagyot fején talalta egy, hogy az erős, nagy szíjember térdre esett és előtörte a vér. Az ostromlók minden erejének megfeszítésével sikerült végre a téglákat és dorongokat védekező örültet ártalmatlanná tenni. Mikor a kényszerubbonyt rá erőszakolva, kocsra áltették, az öreg ember lemet imádkozni kezdett. A dühöngő örület egyelőre a közögi kórházban helyezték el.

— Halálhírek. Egy kedves, szép fiatal asszony halálhírerő kaptnak a napokban szomorú jelentést. P a p p Ernőé, V á r a d y Mariak úrasszony, V á r a d y Lajos köztisztviselőben álló szentesi gyógyszerész kedves leánya halt meg f. hó 18-án. Szarvason fiatal életé 26-ik évében, övély mély fájdalommal. Temetése f. hó 19-én délután volt Szarvason, imponáns gyászközönség mély részvételével. A halálcaetról a család a következő gyászjelentést adta ki:

»Papp Ernő gyógyszerész szomorodott szívvel jelenti a maga és az összes rokonság nevében forrón szeretett nejének: P a p p Ernőné szül. V á r a d y Mariának 1908. évi szeptember hó 18-án, életének 26-ik, boldog házasságának 2-ik évében hosszas szenvedés és a szenteségek átjatos fölvetése után bekövetkezett elhunytát. A megboldogult földi maradványai f. évi szeptember hó 19-én d. u. 4 órakor fognak bezenetelni és utána a szarvasi róm. kath. halásztelki 6-temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Az engedélyt szent miséidőszak f. évi szeptember hó 22-én, d. e. 9 órakor fog a szarvasi róm. kath. plébánia templomban a Mindonhatónak bemutatni. Az örök világosság fényekedjék neki!

Mély megdöbbenéssel vettük a másik szomorú gyászhiert is arról, hogy S u l c z Károly barátunk, az arment. tarsulat egyik nyilvántartója s Szentes város képviselőtestületének tagja, munkás élete 85-ik évében, f. hó 20-án éjjel, hosszas szenvedés után meghalt. S u l c z Károly korábban Szentes város köztisztviselője volt, mint adópenztárnok. Bárhol hivat. el a közbizalom, hivatalos állásában mintaképe volt mindig a példás, rendszerető, körültekintő, tisztviselőnek, ki épp ezért körkedveitásban is állt. Halála szüvegén és nagyszámú gyermekein kívül kiterjedt rokonságot borított mely gyászba. Temetése f. hó 22-én volt, tisztviselői és nagyszámú gyászközönség részvételével. A sulyos csapásról, mely a családú kóddal érte, a mélyen sújtott család a következő jelentést adta ki:

»Gy. Sulcz Károlyné Kristó Nagy Lidia úgy a maga, valamint az alulírott rokonság nevében fájdalomtól megtört szívvel tudatja a felejtetetlen jó férj, a szerető, jó apa, nagyapa, testvér és sógornak: Sulcz Károly a körsz. hízsa—marosi armentesítő és bevizsalyozó tarsulat nyilvántartójának, Szentes város képviselőtestület tagjának és az ág. evang. egyház presbitériének hosszas szenvedés után, életének 85-ik, boldog házasságának 33-ik évében, f. évi szeptember hó 20-án, éjjel fél 12 órakor történt gyászos elhunytát. A boldogultnak hült tetemei f. évi szeptember hó 22-én délután 4 órakor fognak az ág. evang. egyház szertartásai szerint, az I. k. báró Harukher-útea 58 sz. alatt levő gyászhatól az ág. ev. temetőben örök nyugalomra helyeztetni. Áldás és béke legyen draga porrai felé!

— Színházi hír. F a r k a s Ferenc dr. színtársulata, mely ma még Szarvason játszik a közönség osztatlan tetszése és nagy pártolása mellett, holnap este már nálunk tartja első előadását a városi színházteremben. A színházi évadra a bérletgyűjtés még folyik s az eddigi eredmény, ha nem is mondható fényesnek, de eléggé biztató. A bérletgyűjtést a színházi titkárú Bu g y i Antal városi főjegyző vette magára s mála nemcsak 24, de 12 előadásra is le-

het bérletet nyitni. A színtársulat nálunk holnap este — mint értesülünk — „A Gyermek elméjében” mutatkozik be.

— Gazdasági iskola Kisteleken. Azokban a népes községekben, melyekben még polgári iskola nincsen, a közoktatásügyi miniszter gazdasági iskolákat szervez azért, hogy a gazdálkodók gyermekei nagyobb általános tudást sajátítsanak el és a célzesebb új gazdálkodási mód kibontását is megismerjék. Ilyen gazdasági iskolák vármegyénk népesebb községeiben: Dorosmán, Mindszenten, Horgoson már vannak és sikeresen is működnek. Most a kisteleki állami iskolai gondnoksg Kisteleken szeretne ilyen iskolát létesíteni s ez iránt beadvánnyal fordult a királyi tanfelügyelőséghez, amelyben azt kéri, hogy tegyen fölterjesztést a közoktatásügyi kormányhoz egy külön gazdasági szaktanító állásnak Kisteleken való szervezése iránt. S o c s s a Deszö tanfelügyelő megígérte, hogy pártolni fogja a kistelekiek ezt a jogos kérését.

— Tragédia egy vadházasságban. B o r z v a l István kubikos évek óta elvadászásságban F ó l y a Imréné B o g n a r Mariával, Egy idő óta azonban megállt köztük a viszony és civódások voltak napirenden. Legutóbb B o r z v a l kubikos munkára ment Temesvárra. Ezt az alkalmat B o d n á r Mari arra használta fel, hogy leveleiben tudatta vele a végleges szakítást, megírta azt is, hogy B o r z v a l vigye el a lakásáról a helmját. Az ember a levele haza is jött vasárnap este és nekilított az elharcolkodásnak. E közben ismét összerődött az asszonnyal, B o r z v a l elkapta szöveglőjét és balfülön lötte B o d n á r Mariát úgy, hogy a golyó a jobb fül mögött jött ki, szétrombolva az asszony állkapcsát. A sulyosan sérült asszonyt apólas végett beállították a vármegyeyi kórházba. B o r z v a l aztán önként jelentkezett a rendőrkapitányhoz, ahol kihallgatása után szabadon bocsátották. Az esetről a rendőrség természetesen jelentést tett a büntető bíróságnak.

— Milyen idő lesz? Meteor Irja a várható időjárásról a következőket: Szeptember hó végével változatos időt várhatunk. Szeptember hátralevő esőomóntjai 22—23—24—25 és 28-ra esnek, melyek közül a legerősebb jellegűek a 23 és 28-ikak, csapadékos és változatos jellegű. Október hónap esőomóntjai 3—8—9—14—17—20—21—22—23—25 és 28-ra esnek, melyek közül a legerősebb hatások a 9—14—20 és 23-ik. Október első napjai újra állandóbb jellegű időjárást hoznak. Változó, hűvös és esapadékos a 9-ki esőomónt körül alakul az időjárás, amidőn hosszabb tartamu változások várhatunk. Október 14. nyhe, derült, 20. nyhe, szeles, 23. esapadékos, hűvös, 28. azonban újra nyhe jellegű időjárást hoz a bolygók részéről.

— Fiatal gyilkos. Folyó évi június 14-én a horgosi Bogardi-féle korcsma udvarán, kuglázás közben az történt, hogy V a r g a Ferenc a 18 éves legény feje réssapott, aki a megsegyenítés folytán azzal a fenyegetéssel, hogy ezt Varga meg megbánja, eltávozott a kuglázóból és megalapva a lépcsőalatt, várta nyitott bieskafal ellenfele távozását. V a r g a Ferenc estl 7 óra után indult hazafelé, amikor Lepár rávetette magát és a bieskafat teljes erővel úgy vágta belé, hogy Varga se nélkül, holtan rogyott a porba. Az éles kés éppen szívének fésőreit roncsolta azét s pillanat alatt beült a halál. Szándékos emberölés vétségével vádolva került eszt Lepár István hétfőn a szegedi esküdttörvény elé s miután az esküdtek, két napi tárgyalás után, kedden vétkeinek mondták ki a terhét rótt büntöclekmény elkövetésében, a

bróság hat évi börtönre ítélte a fiatal gyilkost.

— **Koleraeset Magyarországon.** A hazánkmal határos Oroszországból, hol most a kolera veszedelem pusztít, a rettenetes járvány úgy látszik — átharapódik minden ovintézkedés dacára, hazánkba is. Marmarosszigetről írják, hogy ott hétfőn meghalt Mészáros János falupályári munkás és az orvosok megállapították, hogy halálát az ázsiai kolera okozta. Koszma Sandor dr. ottani megyei főorvos az esetről azonnal jelentést tett a belügyminisztériumnak. Marmarosszigeten nagy riadalmat okozott ez a kolera-hír.

— **Halálos végű játék.** Egy 5 éves gyermekkel való kötekedést életével fizette meg Szabó János kanászgyerek. A kis kanász gazdája tanyáján legeltette a napokban a sertéseket, mikor kiballagott hozzá a gazda fia, az 5 éves pöttyön kis Piti Imre. A kanász fiú kötekedni kezdett a gyermekkel és addig ingerelte, hogy az öklömbnyí kiösiség felmarkolt egy keztyűjében levő somfafüty köst és olyan szerencsétlenül vágta hozzá, a kis kanászhoz, hogy annak bunkós vége éppen fültövön érte, mire Szabó János menten eszméletlenül esett össze. A gazda koszra fektette az eszméletlen fiút, behozta a városba és orvost hívott hozzá. De nem segített azon semmi orvosi tudomány. Az útes től agyr zúdást szenvedett és a nékiút, hogy eszméletét csak egy percire is visszanyerte volna, meghalt. A gyermekes játék így tragikus halálesettel végződött, melyért senki felelősségére nem vonható.

* **Gieszhübli vizet igyunk.** Az abnormálisan rekkendő nyári hőségben nem lehetünk eléggé óvatosak az ivóviz dolgában. Jegbe hűtött vizre szomjazunk, pedig tapasztalati tény, hogy ilyen rekkendő hőség idején, eltekintve attól, hogy könnyen gyomor vagy bélkatarrust kaphatunk tőle, a jegbehűtött viz inkább izrazató, semmint hűsítő hatású. Kitűnő jó és minden nyári betegség ellen bevált preventív óvószer és hűsítő azonban a természetes savanyú ásványvíz ezek közt is egyik legkitűnőbb, legegészségesebb ital a gieszhübli víz, mely Szentesen, mindenkor friss öltésben Fischer Laos csemegé és fűszerkereskedésében (Kozsuth-er) kapható.

Angol-kór.

Ama kiváló és koncentrált táplálék, amely a SCOTT-féle Emulsióban foglaltatik, tartalmazza a csontokat, s azokat keményekké és egyenesebbé teszi. E szer hatása alatt a csontokat körülvevő hús egészséges és szilárd lesz.

Az általános egészség a SCOTT-féle Emulsió

hatása alatt, rohamosan javul és az angolkóros gyermekek epoly rózsás és viruló arcszint kapnak, mint az egészségesek. Az orvosok általánosan ajánlják a

SCOTT-féle Emulsió

használatát. — 4-1. Egy eredeti üveg ára 2 K. 50 fillér. Kapható a gyógyszerüzletekben.

Felelős szerkesztő: BÀNFAI LAJOS.

Kiadóhivatalos Szentes és Vidéke nyomda.

1908—1908.

Hirdetmény.

Szentes város adóhivatala részéről közhírré tételik, hogy az adóhatárokban foglalt ingóságok um: házfűtőorok, jószágok stb. október hónap hétfő és csütörtöki napjain,

mindekor délelőtt 10 órákor fognak a Jurenák-féle ház udvarán nyilvános árveresen eladatni.

Szentes, 1908. évi szept. 19.

Farkas Mihály

adóügyi tanácsnok

3—1

Mielőtt
járlásig - vagy számlát - építési
KÖLCSÖN
irant intézkedni
kértjen díjtalanul prospektust.
MELLER L. EGYED
BUDAPEST,
IX. Lónyay-utca 7.
Telefon: 1400-1400-7.
46 - 81

Egy jó forgalmú

fűszerüzlet

eladó esetleg haszon-
bérbe kiadó.

Bővebet a kiadóhivatalban.

Védjegy: „MORCOW“

A Liniment. Gapsiol comp.,

a Horgony-Pain-Expeller

postája
egy régióknak bizonyult háziápor, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult kőszvénynek, csúznál és meghűlések-nél, bedörzsolés képpen használva. Pfigyelmeztetés. Súlyos hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjeggyel és a Richter cégjegyzékkel ellátott dobozba van csomagolva. Az üvegben K—80, K 1.40 és K 2.— és úgyszólván minden gyógyszerárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Be Richter gyógyszerüzletbe az „Arany oroszlánhoz“
Prágában.
Elisabethstrasse 5 neu.
Mindennapi seestűdés.

Figyelem.

Lakos Károlynak III. került. Sarkadi N. Antal-útczai háza, nagynyomási földje, Szentesi, és Szentes vidéki takarékpénztári résvényei, gőzcséplőgépei, vasesztergája, fűró-gépei, lakatosszerszámjai, gyalúpad, faeszterga, méhci, méhkaptárjai és hozzá való lépkerekek, viasz, szőlősjátó boros és olajshordók **eladók. 3—1**

„SZENTES és VIDÉKE“

SZERKEZTŐSÉGE ÉS HIRLAPKIADÓHIVATALA

KOSSUTH-UTCZA (GÖRÖG-UDVAR.)

ELŐFIZETÉSEKET ELFOGAD — HIRDETÉSEKET
VALAMINT NYILTTERTI KOZLEMÉNYEKET A LEG-
JUTANYOSABBAN SZÁMIT FEL.

Menyegzői

és

Báli meghívók, Fáncrendek

Diszokmányok

Könyvek, Folyóiratok,

Szalag-aranyozás

Diszunkák több színnyomásban és

Gyászjelentések

Gyászszegélyű névjegyek

Ízlésesen, olcsón és gyorsan készülnek.